

Kurs i lokal valggjennomføring Råde Januar 2019

Kirkevalget

8.-9. sep. 2019

DEN NORSKE KIRKE
Borg biskop og bispedømmeråd

ETT VALG?

- Kva vil du?
- Kva kyrkje vil du ha?

KVA VIL VI?

«Meir himmel på jorda»

Gode kristne felleskap i bygd og by

Kvalitet

Gode råd

- Soknerådet - "styre" for kyrkjelyden
- Bispedømerådet
- også Kyrkjemøte (kyrkja sitt «Storting»)

KORLEIS SNAKKAR VI OM KYRKJA?

DAGSORDEN

DEN NORSKE KIRKE
Borg biskop og bispedømmeråd

- Milepæler - frister
- Nominasjon
- Bispedømmerådsvalget
- Sjekklistor og valggressurser
- Forhåndsstemming 10. august – 6. september
- Valgting (8.) – 9. september
- Kommunikasjon

KIRKEVALGET 2019

HOVEDTREKK (1)

Valgting: (8. og) 9. september 2019 i lokaler i umiddelbar nærhet av kommunestyre- og fylkestingsvalget

Forhåndsstemmegivning: 10. august – 6. september 2019 på minst ett kirkekontor i fellesrådsområdet i ordinær åpningstid

Flertallsvalg der det kun er én godkjent liste. De kandidatene som får flest personlige stemmer, velges.

Forholdstallsvalg der det er flere godkjente lister. Listene får et antall representanter etter hvor mange som har stemt på listen.

SH-88

**Slow
Life**
1 km

NOEN VIKTIGE FRISTER FOR MENIGHETSRÅD OG VALGSTYRER

- 1. mars: Oppnevning av nominasjonskomite
- 30. april kl. 12:00: Innlevering av listeforslag
- 6. mai: Godkjenning av valglister
- 30. juni: Skjæringsdato for manntallet
- 10. august – 2. september: Manntall til offentlig ettersyn
- 10. august – 6. september: Forhåndsstemmeperiode
- 6. september: Oppnevne stemmestyre
- 2. september: Frist for stemmegivning i annet sokn
- (8.–) 9. september: Valgting
- 9. september: Stemmestyrets protokoll ferdig

NYTT VED KIRKEVALGET 2019 (1)

Nytt regelverk vedtatt av Kirkemøtet i 2018

- Kun direkte valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet
- Opprettet ordning for registrering av nomineringsgrupper og støtteordninger for disse
- Fastsatt at listen fra nominasjonskomiteen heter «Nominasjonskomiteens liste»
- Innført sperregrense for personlig stemmetall

SPERREGRENSE

- Nytt for 2019-valget
- Gjelder kun Nominasjonskomiteens liste (både MR-valg og BDR/KM-valg)

Kandidater på listen som har oppnådd et personlig stemmetall på minst fem prosent av listens stemmetall, kåres i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Øvrige kandidater kåres på grunnlag av sin rekkefølge på listen.

Altså: Om Nominasjonskomiteens liste får 100 stemmer må hver enkelt kandidat på listen ha fått minst 5 stemmer (5 %) for å kåres tidligere enn plasseringen på listen skulle tilsi.

Nominasjon

DEN NORSKE KIRKE
Borg biskop og bispedømmeråd

MENIGHETSRADET

- Det skal velges
  - 4, 6, 8 eller 10 medlemmer
  - 5 varamedlemmer
  - Bør ha minst 40 prosent kvinner/menn og 20 prosent unge under 30 år
- Valgstyret (= menighetsrådet) setter i gang nominasjonsarbeidet og arbeidet med valget.
- Underskrive av 10 stemmeberettiga, dvs. nominasjonskomiteen sine medlemmer og nokre andre forslagsstillarar

NOMINASJON MENIGHETSRAAD

- Valgstyret sine oppgaver:
  - Oppnemne ein nominasjonskomité på minimum tre medlemmer
  - Gjere det interessant å sitje i soknerådet
  - Stille til val på nytt...
- Frist for ferdig listeforslag: 30. april 2019
- Underskrive av 10 med stemmerett, dvs. nominasjonskomiteens medlemmer og nokre andre forslagsstillarar
- Det kan komme forslag frå andre grupperingar, men det er ikkje vanleg

NOMINASJON (1) – MR-VALG

Mål for nominasjonsarbeidet

- å legge grunnlaget for en god sammensetning av menighetsrådet
- å finne frem til kandidater som kan gjøre en god jobb
- å finne kandidater som er villige til å påta seg vervet
- å få flere kandidater enn sist (unntatt der man hadde nådd maksimum antall kandidater sist).

NOMINASJON (2) – MR-VALG

Finne aktuelle kandidater

- Nominasjonskomitéens oppgave er å finne fram til interesserte personer som er villige til å gjøre en innsats. I dette arbeidet bør komitéen gå bredt ut for å få innspill fra ulike hold om aktuelle personer som kan spørres
- Nominasjonskomitéen bør ikke bare spørre de aktive i menigheten, men forsøke å finne frem til nye personer
- Motivere til gjenvalg

NOMINASJON (3) – MR-VALG

Viktigste krav til listeforslag fra nominasjonskomiteen

- Minst så mange kandidater som det skal velges medlemmer og varamedlemmer. Dvs. 4, 6, 8 eller 10 + 5
- Undertegnet av 10 stemmeberettigede, dvs. nominasjonskomiteens medlemmer og noen andre forslagsstillere
- Bør ha minst 40 prosent kvinner/menn og 20 prosent unge under 30 år
- Oppgi tillitsvalgt med vara

HVA OM VI HAR FOR FÅ KANDIDATER?

- Det er mulig å endre tallet på medlemmer i rådet før valget
- Vedtak i menighetsmøte før 1. mars.
- Det er mulig å søke om felles menighetsråd for to eller flere sokn der det er tett samarbeid
(Ta kontakt om de vil ha prosedyren for dette)

SYV KONKRETE TIPS

- <https://kirken.no/nb-NO/bispedommer/borg-bispedomme/aktuelt1/sjekkliste-og-ressurser-til-menighetenes-nominasjonsarbeid/>

SJEKKLISTE OG RESSURSER FOR MENIGHETER I NOMINASJONSFASEN

I tiden fram til april pågår et stort og viktig arbeid med å verve og mobilisere medlemmer til menighetsrådenes lister. Her finner du åtte tips til tiltak dere kan gjøre i dette arbeidet.

- > Strategiske vurderinger
- > Relasjonsbygging
- > Publiser verveartikkel i menighetsbladet
- > Bruk facebook aktivt med annonser
- > Del ferdige nettartikler og filmer på menighetens nettside
- > Jobb for oppslag i lokalavisa
- > Sett inn annonser i lokalavisa
- > Last ned og del ut vervebrosjyrer
- > Kommunikasjonskampanje Kirke for alle- du er ikke alene

Kyrkja di, valet ditt

Ved kyrkjevalet i 2015 sa 520 323 kyrkjemedlemmar meininga si om kven som skal styre kyrkja. Ca. 3,1 millionar nordmenn har rett til å stemma ved kyrkjevalet 8.-9. september i 2019.

Kven skal du stemme på?

Kanskje på deg sjølv?

Mangfald og fellesskap

I Den norske kyrkja er det rom for mange meiningar, men vi står saman om trua på Gud. I trusfellesskapen er det rom meir enn du trur og verksemda i kyrkja omfattar meir enn du trur. Ser du nærare på arbeidet med gudstenester, omsut for utsette menneske, dåp og trusopplæring, konfirmasjon og ungdomsarbeid, kor og kyrkjemusikk, vern om skaparverket og mykje meir, vil du oppdage eit mangfald av menneske og tenester.

Korleis vil du kyrkja skal vere?

Du har høve til å påverke ved kyrkjevalet.

kyrkjevalet.no
#kyrkjevalet
facebook.com/kirkevalg

 DEN NORSKE KYRKJA

Kyrkjevalet

8.-9. sep. 2019

KYRKJA TRENG DEG!

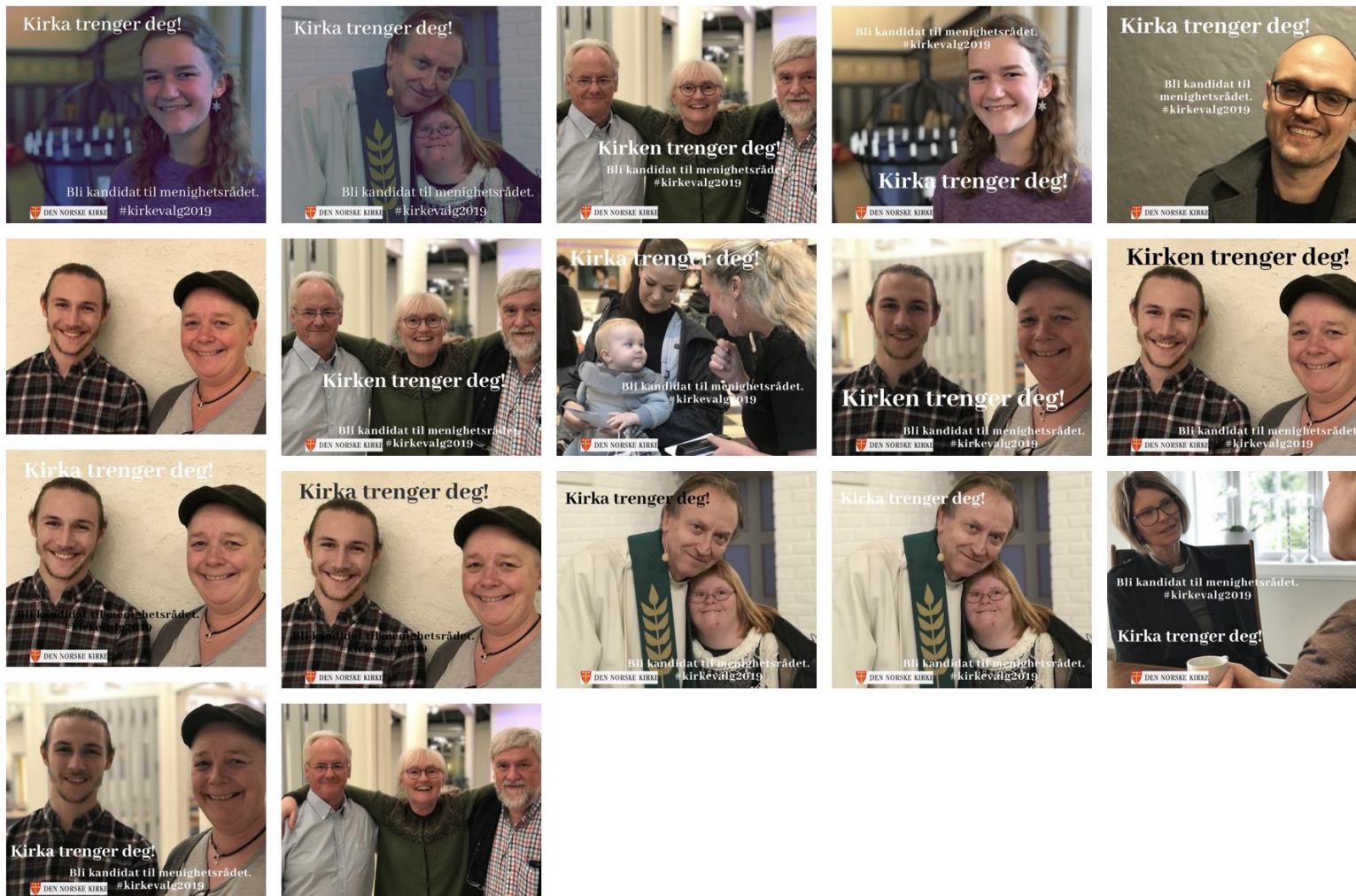
*Det er kyrkjeval (8.) og 9. september 2019.
Kan hende du vil stille til val?*

Du er invitert til å vere med på å skape framtidens kyrkje! Kyrkja er ein mangfaldig fellesskap. Ulike meiningar og ulikskapar gjer fellesskapen rikare. Derfor er det behov for nettopp deg eller naboen din i soknerådet.

 DEN NORSKE KYRKJA

Lenker

Film: Oppfordring til å stille som kandidat fra bispedømmerådets leder

Film: Oppfordring om stille som kandidat fra leder i menighetsråd

Oppfordring om å stille til valg fra Kirkerådets leder

Biskop Stein Reinertsen oppfordrer folk til å stille som kandidater til kirkevalget 2019.

Quiz - menighetsrådet - noe for deg?

5.12.2018

Ta denne uhøytidelige "personlighetstesten", og se om du passer inn i et menighetsråd.

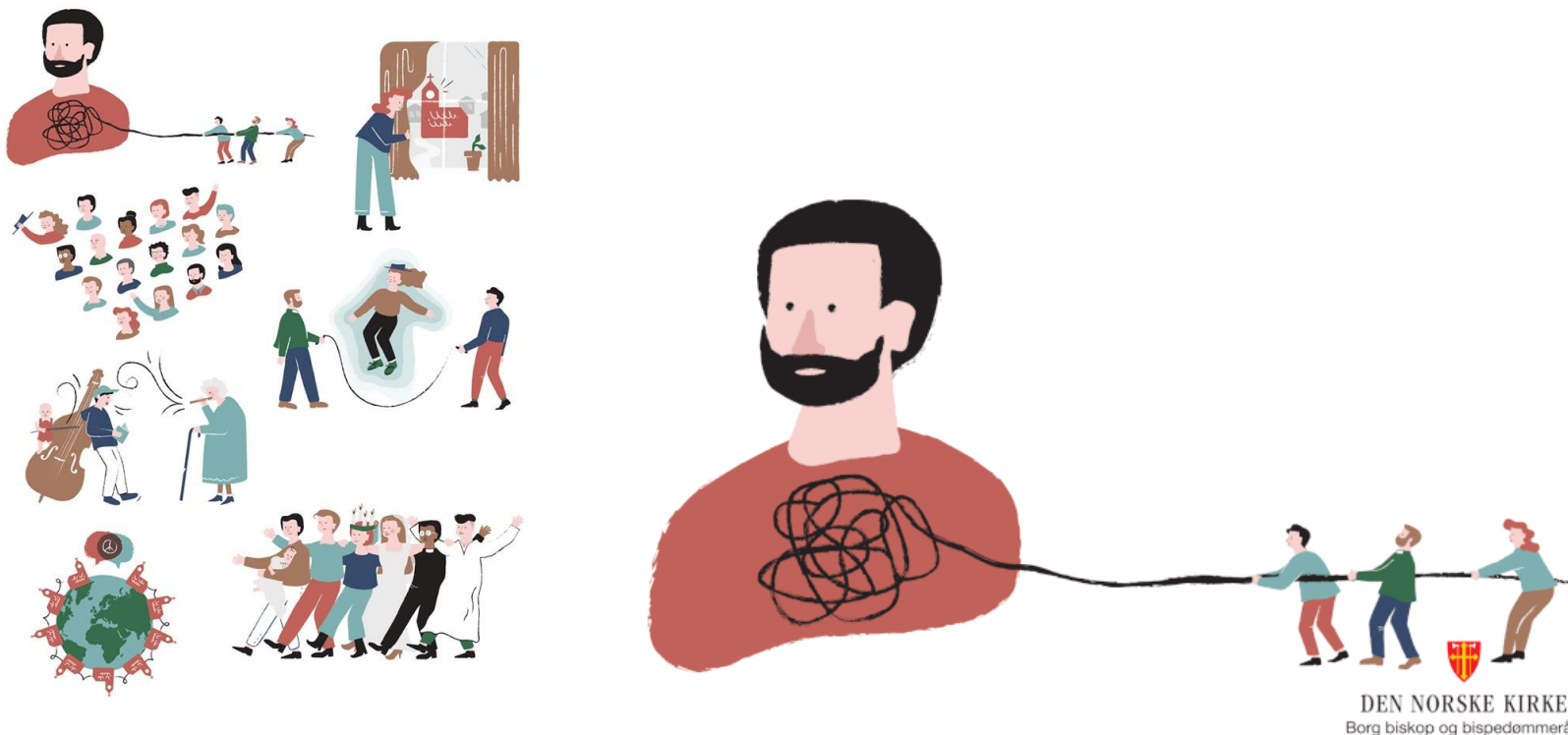

En plass til deg i menighetsrådet?

KOMMUNIKASJONSKAMPANJE KIRKE FOR ALLE- DU ER IKKE ALENE

NÅDE - du duger. Uansett.

Mange opplever prestasjonspress og stiller for store krav til seg selv. Slapp av! I kirken kan du finne ro til å tenke, puste og kjenne på at du ikke er alene. Du behøver ikke å klare alt selv.

Bispedømmerådsvalget

DEN NORSKE KIRKE
Borg biskop og bispedømmeråd

BORG BISPEDØMMERÅD

BISPEDØMERÅDSVALET

- Menighetsrådet sine oppgaver
  - Menighetsrådet kan foreslå inntil fire kandidatar til nominasjonskomiteen si liste innan 1. mars (Det kan fremjast andre lister til bispedømmerådet enn nominasjonskomiteén si liste).
  - Frist for å levere lister er 30. april for alle
  - Være lokal valgadministrasjon for bispedømmerådsvalet

BISPEDØMERÅDET

- 7 leke medlemer
- 1 lek kyrkjeleg tilsett medlem (tilsette)
- 1 geistleg medlem (prestar i off. teneste)
- Biskopen (fast medlem)

- 3 ulike val til 1 råd

BISPEDØMERÅDET

Kirkeloven § 23:

Bispedømmerådet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan vekke og nære det kristelige livet i menighetene, og det skal fremme samarbeidet mellom de enkelte menighetsrådene og andre lokale arbeidsgrupper i bispedømmet.

BISPEDØMERÅDET

- Arbeidsgjevar for prestar og bispedømeadministrasjonen
- Fordeler presteressursar mellom sokna
- Styrer bispedømet sin økonomi
- Fordeler OVF-midlar
- Forvaltar trusopplæringa – godkjenning og inspirasjon
- Leier regionale fellestiltak
- Gjev fagleg støtte og rettleiing til sokna
- Bindeledd mellom nasjonale og lokale kyrkjelege organ.
- Samanslåing/regulering av sokn
- Regionalt høyringsorgan i plansaker

KYRKJEMØTET

- Vedtek ordningar som gjeld for heile kyrkja
  - tilsetjingsreglement
  - kven som kan bli prestar
  - kva roller ulike organ i kyrkja har
- Avgjer lærespørsmål
- Vedtek gudstenesteordning og andre liturgiar
- Representerer kyrkja nasjonalt
- Blir eit stadig meir sentralt organ for heile kyrkja.

EIN GOD KANDIDAT

- Evne til å dra saman – samarbeidsevne
- Vil vere med på å forme den demokratiske folkekyrkja. (Neste periode er veldig viktig og det er no det ein kan påverka)
- Glad i kyrkja og har engasjement
- Av alle aldersgrupper og begge kjønn
- Engasjert i eigen kyrkjelyd
- Erfaring frå arbeid i råd og styre, i eller utanfor kyrkja
- Evne til å tenkja strategi og prioritering

NYTT VED BISPEDØMERÅDSVALET

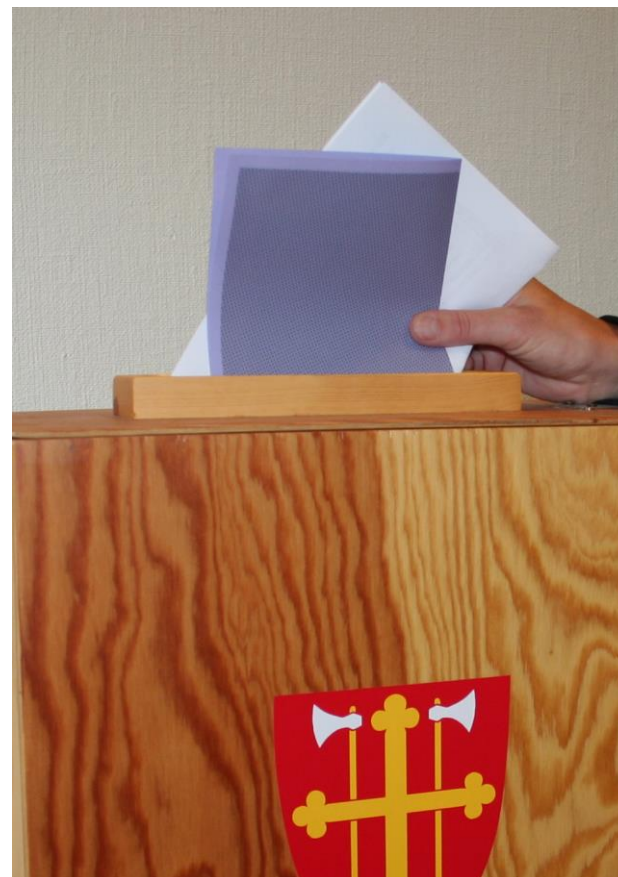
- Oppretta ordning for registrering av nomineringsgrupper og støtteordningar for desse
- Lista frå nominasjonskomiteen heiter «Nominasjonskomiteens liste»
- Sperregrense for personleg stemmetal, som ved soknerådsvalet

DIREKTE VAL

Totalt **7** leke medlemer:

Samtidig med menighetsrådsvalget.

Stemmerett: Alle som har stemmerett ved menighetsrådsvalget, med **unntak av de som har stemmerett som prest eller lek kirkelig tilsatt**

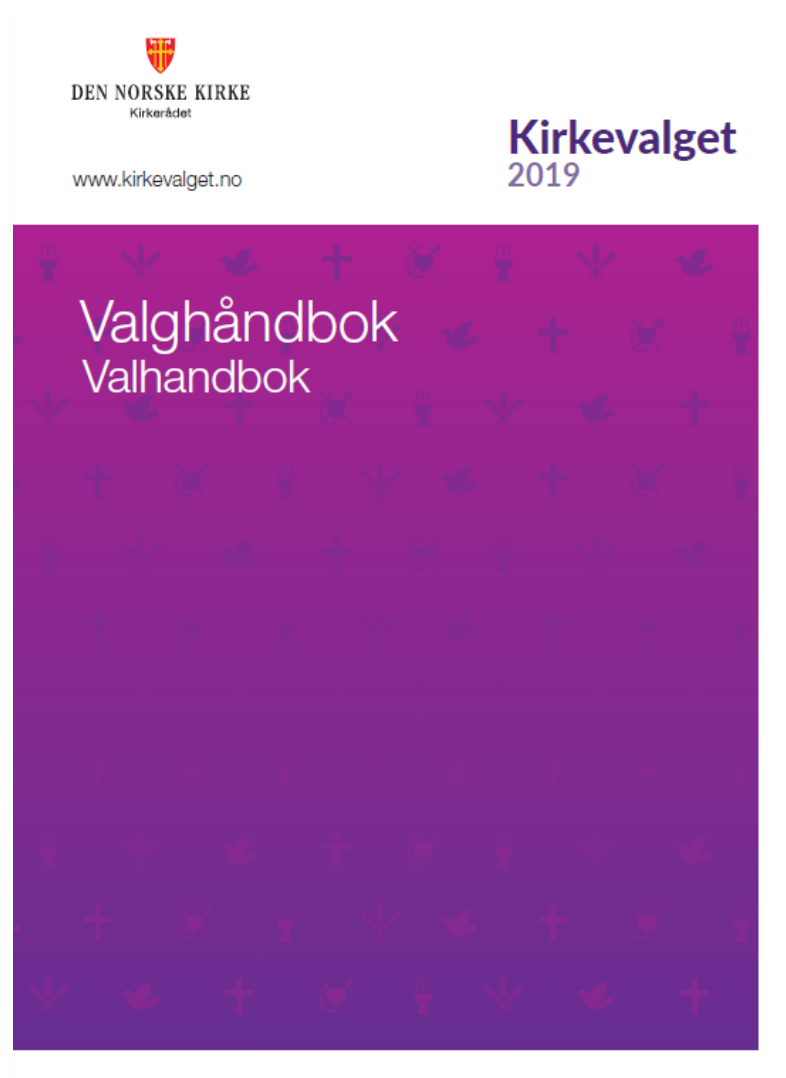

SUMMEGRUPPER - NOMINASJON

- Hva var det som gjorde at du sa ja da du ble valgt inn?
- Har vi noen erfaring med hvordan det er lurt å utfordre folk til å stille som kandidater?

Sjekklister

I valghåndboka står det meste. Den finnes bare i elektronisk utgave.

SJEKKLISTER I VALGHÅNDBOKEN

Sjekkliste for valgstyret (bokmål)

13.1 Sjekkliste for valgstyret (bokmål)

Regelfestede frister står i vanlig skrift. *Anbefalte frister står i kursiv.*

Oppgaver ved valg av menighetsråd (MR), bispedømmeråd (BDR) og Kirkemøtet og kirkelig fellesråd (FR)	Frister	Ansvar	Regel
☐ Delta på møte for valg av nominasjonskomité ved BDR/KM-valget	Før 1. mars 2019	MR-leder og medlem	§ 6-2
☐ Frist for menighetsrådet for å sende inn forslag til løse kandidater til bispedømmerådet til nominasjonskomitéen	Før 1. mars 2019	MR	§ 6-2
☐ Delta på valgkurs arrangert av bispedømmerådet	Før 1. mars 2019	Valgstyret (VS)	
☐ Ta kontakt med kommunen (Tid for valget (sandagsvalg og springstider valgkaler), valgkaler og valgmaterial)	<i>Ingen fast frist, men så tidlig som mulig</i>	Fellessråd/kirkeverge/VS	
☐ Kunninggjøring av krav til listeforslag	1. mars 2019 (må skje i god tid før 30. april)	VS	§ 4-1 (2)
☐ Frist for menighetsrådets vedtak om antall medlemmer i menighetsrådet	1. mars 2019 (må skje i god tid før 30. april)	MR/Menighetsmøte	§ 1-3
☐ Oppnevning av nominasjonskomité ved MR-valg	1. mars 2019	VS	§ 6-1
☐ Frist for å registrere nomineringsgrupper ved MR-valg	1. mars 2019	Nomineringsgrupper søker til Kirkedødet	§ 6-3
☐ Lag kommunikasjonsplan (se punkt 5.1 i håndboka)	1. mars 2019	Kommunikasjonsansvarlig (Kömm) VS	
☐ Frist for innlevering av listeforslag til valgstyret	30.april 2019 kl. 12:00	Nominasjonskomité og nomineringsgrupper	§ 7-1

Valhåndbok for Kyrkjevalet 2019 157

- Faksimile fra valghåndboken + link til kirkevalget.no

SJEKKLISTER I VALHANDBOKA

13.1 Sjekkliste for valgstyret (bokmål)

Regelfestede frister står i vanlig skrift. *Anbefalte frister står i kursiv.*

Oppgaver ved valg av menighetsråd (MR), bispedømmeråd (BDR) og Kirkemøtet og kirkelig fellelråd (FR)	Frist	Ansvar	Regel
☐ Delta på møte for valg av nominasjonskomité ved BDR/ KM-valget	Før 1. mars 2019	MR-leder el. medlem	§ 6-2
☐ Frist for menighetsrådet for å sende inn forslag til leke kandidater til bispedømmerådet til nominasjonskomiteen	Før 1. mars 2019	MR	§ 6-2
☐ Delta på valgkurs arrangert av bispedømmerådet	<i>Før 1. mars 2019</i>	Valgstyret (VS)	
☐ Ta kontakt med kommunen (Tid for valget (søndagsvalg og åpningstider valglokaler), valglokaler og valgmateriell)	<i>Ingen fast frist, men så tidlig som mulig</i>	Fellelråd/kirkeverge/ VS	

SJEKKLISTER I VALHANDBOKA

13.1 Sjekkliste for valgstyret (bokmål)

Regelfestede frister står i vanlig skrift. *Anbefalte frister står i kursiv.*

Oppgaver ved valg av menighetsråd (MR), bispedømmeråd (BDR) og Kirkemøtet og kirkelig fellesråd (FR)	Frist	Ansvar	Regel
☐ Delta på møte for valg av nominasjonskomité ved BDR/KM-valget	Før 1. mars 2019	MR-leder el. medlem	§ 6-2
☐ Frist for menighetsrådet for å sende inn forslag til leke kandidater til bispedømmerådet til nominasjonskomiteen	Før 1. mars 2019	MR	§ 6-2
☒ Delta på valgkurs arrangert av bispedømmerådet	<i>Før 1. mars 2019</i>	Valgstyret (VS)	
☐ Ta kontakt med kommunen (Tid for valget (søndagsvalg og åpningstider valglokaler), valglokaler og valgmateriell)	<i>Ingen fast frist, men så tidlig som mulig</i>	Fellesråd/kirkeverge/ VS	

SJEKKLISTER I VALHANDBOKA

13.1 Sjekkliste for valgstyret (bokmål)

Regelfestede frister står i vanlig skrift. *Anbefalte frister står i kursiv.*

Oppgaver ved valg av menighetsråd (MR), bispedømmeråd (BDR) og Kirkemøtet og kirkelig fellesråd (FR)	Frist	Ansvar	Regel
☒ Delta på møte for valg av nominasjonskomité ved BDR/KM-valget	Før 1. mars 2019	MR-leder el. medlem	§ 6-2
☐ Frist for menighetsrådet for å sende inn forslag til leke kandidater til bispedømmerådet til nominasjonskomiteen	Før 1. mars 2019	MR	§ 6-2
☒ Delta på valgkurs arrangert av bispedømmerådet	<i>Før 1. mars 2019</i>	Valgstyret (VS)	
☐ Ta kontakt med kommunen (Tid for valget (søndagsvalg og åpningstider valglokaler), valglokaler og valgmateriell)	<i>Ingen fast frist, men så tidlig som mulig</i>	Fellesråd/kirkeverge/ VS	

HØVE TIL Å STEMMA I HEILE KOMMUNEN

§ 10-2. *Tid og sted for stemmegivningen. Organisering*

(2) Valgstyrene i et fellesrådsområde kan i fellesskap bestemme at det skal bli adgang til at velgerne kan avgir stemme i alle soknene innenfor fellesrådsområdet, enten for begge kirkelige valg eller kun for valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Dersom et flertall av valgstyrene i fellesrådsområdet går inn for slik tilrettelegging, skal alle valgstyrene i fellesrådsområde tilrettelegge for dette. Velgere som avgir stemme i et sokn de ikke er manntallsført i, avgir stemme i stemmesedelkonvolutt etter prosedyren for forhåndsstemmegivning i § 9-4. Valgstyret plikter i så tilfelle å sørge for at omslagskonvoluttene blir overlevert til vedkommende sokn.

KUNNGJØRINGER (VALGSTYRET)

- Senest **1. mars** (anbefalt): Kunngjøring av krav til listeforslag ved menighetsrådsvalget
- Senest **6. mai**: Kunngjøring av valglister og valgform ved menighetsrådsvalget
- Senest **6. mai**: Kunngjøring av ev. mulighet for supplerende nominasjon ved menighetsrådsvalget
- Senest **10. august**: Kunngjøring av tid og sted for valget, samt forhåndsstemming
- Senest **11. september**: Offentliggjøring av valgresultat ved menighetsrådsvalget

Forhåndstemming

FØREHANDSSTEMMING

- 10. august til 6. september
- Minst to stemmemottakarar til stede
- Minst eitt kyrkjekontor i fellesrådsområdet skal ta imot stemmer i ordinær opningstid
  - Ideelt:
    - Kwart sokn
    - Institusjonar og møteplassar
    - I tilknytning til gudsteneste
    - Dag- og kveldstid

VALGPRINSIPPER

- Hemmelig valg
  - Praktiske konsekvenser!
  - Avlukker
  - Taushetsplikt
  - Rutiner
- Nøytralitet
- Opplæring av valgfunksjonærer

STEMMERETT OG VALGBARHET

- Stemmerett fra 15 år – valgbar fra 18 år
- **Til BDR: Stemmeberettigede** er alle som har stemmerett ved menighetsrådsvalget, med unntak av de som har stemmerett som prest eller lek kirkelig tilsatt.

VALMODUL OG MANNTAL

- Valmodulen skal vera klar seinast mai 2019 og tilgjengeleg for alle sokneråd v/adm.
- Legg inn stemmestader mv. i valmodulen innan 1. juni og oppteljingsresultatet innan 11. september.
- Valmodulen har også alle aktuelle skjema til utskrift
- Manntalet blir «låst» 30. juni. Dvs at du har stemmerett der du er busett den datoen.
- Alle med stemmerett får tilsendt valkort med opplysning om valet og kor dei kan få informasjon om stemmestad.
- Alle stemmestader kjem på kyrkjevalet.no

[Hjelp til bruk](#)

[Handlinger](#)

[Medlemmer](#)

[Nøkkeltall](#)

[Gaver](#)

[Kirkevalg](#)

[Organisasjon](#)

Plan for lokalt valg

XXX sokn i xxx fellesråd i Oslo bispedømme

1. Om menighetsrådet

2. Tid og sted

3. Nominasjonskomité

4. Kandidatlistor

Oppsummering

4. Kandidatlistor

Nominasjonskomitéens liste

Legg til kandidatene på lista og organiser dem i prioritert rekkefølge.

Søk opp person gjennom å taste inn fødselsnummer (11 siffer), og trykk legg til. Velg én og én kandidat og bruk piltastene for å flytte dem til riktig posisjon på lista.

Finn person etter fødselsnummer (11 siffer)

Vet du ikke personens fødselsnummer? [Søk etter fødselsnummer](#)

Prioritet	Fødselsnr	Navn	Adresse	Stilling	Alder	Kjønn	
1							

Forslagsstillere til nominasjonskomitéens liste

Minst 10 personer

Skriv inn navnene på forslagsstillerne

Finnes det andre godkjente kandidatlistor for soknet?

Ja

Nei

- Førehandsstemming som ikkje er planlagt lenge før, kan gjennomførast, men alle skal ha likt høve til å stemma.
- Tid og stad for førehandsstemming kjem *ikkje* på valkortet
- Dei som har stemt på førehand, kan ikkje stemma på valdagen.
- Soknerådsleiar kan gje mynde til tilsette og frivillige om å ta imot førehandsstemmer

FØREHANDSSTEMMING I PRAKSIS

- Velgeren bretter stemmeseddel i einerom
- Funksjonær setter stempel på stemmeseddel
- Veljaren legg setelen i ein stemmesetelkonvolutt og limer igjen
- Stemmemottakar legg stemmesetelkonvolutten saman med evt. valkort i ein omslagskonvolutt som blir lagt i valurna, evt skal veljaren skriva namn, f.dato og adresse på omslagskonvolutten
- Viss veljaren høyrer til i eit anna sokn, skal omslagskonvolutten sendast dit.

LOKALE ERFARINGER?

DEN NORSKE KIRKE
Borg biskop og bispedømmeråd

Valgting

KRYSS OG SPERREGRENSE

- Stemmereglar stort sett som tidlegare:
  - Kryss for tre kandidatar. Ikkje stryk.
- Nytt:
  - Sperregrense på 5 % for nominasjonskomiteen si liste
Dvs: Minst 5 % av veljarane må ha kryssa av for ein kandidat for at det skal få betydning for rekkefølga
  - For andre lister: Kumulering av inntil to kandidatar

Altså: Om Nominasjonskomiteen si liste får 100 stemmer må kvar kandidat på lista ha fått minst 5 stemmer (5 %) for å kårast tidlegare enn plasseringa på lista skulle tilsei.

Dette gjeld også nominasjonskomiteen si liste i bispedømerådsvalet

PLANLEGGE VALTINGET

- Tid og stad *skal* følgje val til kommunestyret
- Avklare vallokale – Kyrkjevevja avklarar med kommunen sin valadministrasjon. Alt må vere klart til kunngjering seinast 10. august.
- *Alle* valgkretser skal brukast
- Ikkje same rom som val til kommunestyret
- Val i kyrkja etter gudstenesta søndagen før valdagen er del av valtinget – før det: førehandsrøysting
- Sørga for bemanning av alle stemmestader i soknet

STEMMEGIVING

- Alltid minst to valfunksjonærer til stades
- Veljarane har fått tilsendt valgkort
- Valet skal skje «i einerom og usett». Ved stemmeavlukker eller i eige rom (Skjerpa sidan 2015)
- Prosedyre: Identifikasjon (valgkort), gje stemmemateriell, i valavlukket, stempling av stemmesetdel, setel i urna

STEMMEGIVING - 2

- Ikkje valkort? Annan id. (bankkort, førarkort o.l.)
- Ikkje i manntallet? Vise til rett stemmestad, eller ta imot framandstemme
- I tvil om retten til å stemme: Ta imot framandstemme
- Ingen skal avvisast i vallokalet – Stemmestyret avgjer seinare om stemma kan godkjennast
- Framandstemme: I konvolutt og omslagskonv. m. opplysn

PRAKTISKE FORHOLD VED VALET

- Menighetsrådet er valgstyre i soknet
  - Valgstyret fører protokoll over alt angående valget
- Stemmesetlar for BDR-val til alle valglokale. Blir trykte sentralt. Kyrkjekontoret får i posten og distribuerer.
- Stemmesedler til MR-valg. Trykkast lokalt, 120 g kvitt
- Sjekk i god tid at valgurner og stempel er klare

PRAKTISKE FORHOLD VED VALET - 2

- Fleire valglokaler i soknet: Ett stemmestyre (tre medl.) for kvart
  - Stemmestyret fører protokoll over alt som skjer i deira vallokale
- Oppteljing avslutta seinast 11. sept. Resultatet skal leggjast inn i valmodulen
- Stemmesetlar frå bispedømerådsvalet skal sendast på raskast mogeleg måte til bispedømmekontoret i Fredrikstad (detaljar om dette kjem seinare)

LOKALKYRKJELEG VALØKONOMI

- Til fordeling lokalt: 32 millionar (med atterhald)
- Utgangspunkt i same fordelingsnøkkel som i 2015
- Til godtgjering av valfunksjonærar, lokale infotiltak, lokal valadministrasjon og valmateriell
- Til fordeling seinast 30. juni

«Hvert sokn vil få kr 10000 i grunnstøtte, og det vil i tillegg utbetales kr 3 pr. stemmeberettiget medlem. Videre vil det utbetales kr 4300 pr. stemmekrets i kommunen som overstiger antall sokn i kommunen. De menigheter som gjennomfører valgting to dager får en ytterligere tilleggsbevilgning på kr 2000, og dersom det er overskytende stemmekretser som har valg begge dagene blir også dette kompensert med kr 2000 pr. stemmekrets.»

LOKAL OPPLÆRING

- Valhandbok
- Prostivise kurs i november - februar
- God opplæring av valfunksjonærer er avgjerande for god gjennomføring av valet.
  - Nøytralitet
  - Profesjonalitet
  - Trygg på rolle og oppgåve
- Klar ansvarsfordeling i vallokalet. Ein tydeleg leiar.
- Kyrkjerådet lagar kursmalar og nettkurs

Informasjon

INFORMASJON

- Dei fleste punkta på sjekklista krev eitt eller fleire informasjonstiltak. (Desse er merka «Komm»)
- Lag ein enkel informasjonsplan som supplerer sjekklista
- Valghandboka vil ha eksempel på ein slik plan
- De får forslag til ein kommunikasjonspakke-sjekkliste
- Korleis kan vi byggje kyrkjelyd gjennom kyrkjevalet?

MÅLGRUPPER

- Hvem vil vi nå med informasjonen?
- Alle medlemmer med stemmerett
  - De minst aktive
  - De som er litt interesserte, de man har kontakt med gjennom kirkelige handlinger
  - De aktive i menigheten
  - Førstegangsvelgere. Ungdom (som fyller 15 eller eldre)
- De som ikke er medlemmer. Benytt anledningen til å gi et godt bilde av kirken

KOMMUNIKASJONSPAKKE LITEN

1. Oppdater kalenderen på nettsider og eventuelt legg inn som arrangement på Facebook
2. Menighetsbladet – fyldig omtale i alle utgaver
3. Nettsider- kopier inn artikler fra kirkevalg.no
4. Bestill materiell om valget før 1. mars på <http://valgutstyr.no>
5. Kjøp annonseplass i lokalavis
6. Evaluer informasjonsinnsatsen, snakk med folk og hør om de skal stemme/vet at det er valg

KOMMUNIKASJONSPAKKE +

7. Velg ut et tiltak (el. flere) dere er stolte over, og som dere vil fortelle om i egne kanaler og lokalavisa
8. Kjøp fremming for saker dere har på facebook
9. Bruk filmer og bilder som legges ut på kirkens Facebook-side/Instagram
10. Arranger åpent møte med kandidatane
11. Ha stand for menigheten og valget på butikken, gågata eller kjøpesenter
12. Løft kirkesaker opp i lokale valgdebatter
13. Engasjer konfirmantene i å få økt stemmer fra 15 +

DEN NORSKE KIRKE
Borg biskop og bispedømmeråd

Lykke til!

VALAGITASJON

§ 9-5.Valagitasjon m.m.

(1)Valagitasjon er ikke tillatt i det rommet der forhåndsstemmegivningen foregår.

§ 10-3.Ordensregler

(1) I valglokalet og i de rom som velgeren må passere for å komme frem til valglokalet, er det ikke tillatt å drive valgagitasjon eller å utføre handlinger som kan forstyrre eller hindre en normal gjennomføring av valghandlingen. Det er ikke tillatt for uvedkommende å føre kontroll med hvem som møter frem og avgir stemme, eller å foreta velgerundersøkelser eller liknende utspørring av velgerne.

GRENSEJUSTERINGER

- Det pågår endring av kommunegrenser flere steder. Disse får noen følger for soknene og fellesrådene.
- Enkelte steder justeres soknegrensene eller sokn slås sammen.
- Der sammenslåing og justeringer er vedtatt, skal valget holdes etter framtidige grenser.
- Der vedtak ikke er gjort, gjelder gamle grenser ved valget.
- Vedtak må være gjort før 1.3.2019.
- Kirkerådet sentralt arbeider med å få lagt alle slike endringer inn i valgmodulen som vil ligge til grunn for valgkort og manntall